

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

28 martie 2018

CSN nr. 123

**Raport
asupra proiectului de Lege
pentru modificarea și completarea Legii nr. 273-XIII din 9 noiembrie 1994
privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte
(nr.346 din 09.11.2017), lectura II.**

În conformitate cu Regulamentul Parlamentului, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, sesizată în fond, a examinat și prezintă spre dezbateri plenului Parlamentului propunerile și obiecțiile parvenite din partea deputaților, Guvernului, Centrului Național Anticorupție, Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului și Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, asupra proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.273-XIII din 9 noiembrie 1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, înaintat în calitate de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament.

Sinteza amendamentelor în corespundere cu decizia argumentată a Comisiei sunt parte integrantă la prezentul raport.

Reieșind din cele expuse, cu majoritatea voturilor membrilor săi, dintre care 7 voturi „pentru”, 1 abținere și 1 vot „contra”, Comisia propune plenului Parlamentului adoptarea prezentului proiect de lege în lectura a doua.

Roman BOȚAN,
Președintele Comisiei

SINTEZA

amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 273-XIII din 9 noiembrie 1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte (nr.346 din 09.11.2017), lectura II.

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	<p align="center">II.</p> <p>Art.I. Pct.2</p> <p>În titlul capitolului II, cuvântul „descrierea” se substituie cu cuvântul „conținutul”</p>	<p align="center">III.</p> <p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p>	<p align="center">IV.</p> <p>La pct.2 din proiect, la amendamentul propus la titlul capitolului II. al Legii nr.273/1994, întru respectarea normelor de tehnică legislativă, cuvintele „descrierea” și „conținutul” urmează a fi scrise cu majuscule.</p>	<p align="center">V.</p> <p>- Se acceptă.</p>
2.	<p>Art.I. Pct.3</p> <p>alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1)Pașaportul cetățeanului Republicii Moldova și documentul de călătorie se eliberează, indiferent de vârstă, cetățenilor Republicii Moldova și, respectiv, apatrizilor recunoscuți</p>	<p align="center">Guvernul Republicii Moldova</p>	<p>La pct. 3, privind modificarea art. 2 alin.(1) din Legea nr. 273-XIII din 09 noiembrie 1994, constatăm că autorii optează pentru acordarea pașaportului cetățeanului Republicii Moldova și documentul de călătorie indiferent de vârstă, pe când redacția în vigoare a normei prenotate reglementează eliberarea actului de identitate menționat de la naștere. Astfel, în situația în care legislația în vigoare a Republicii Moldova nu prevede pierderea sau limitarea dreptului la documentare în legătură cu atingerea unei anumite vârste, amendarea propusă nu se consideră oportună.</p>	<p>- Nu se acceptă. Expunerea în formulă nouă a alineatelor (1) și (6) din art.2 s-a propus în vederea excluderii vidului legislativ (la alineatul (6) se specifică în care limbă se indică denumirea documentului de călătorie pentru persoanele cărora li s-a acordat statutul de refugiat sau protecție umanitară, iar alineatul (1) care se referă la pașaportul cetățeanului Republicii Moldova și documentul de călătorie pentru apatrizi nu conține această prevedere), precum și unificării normelor ce reglementează aceleași raporturi juridice pentru diferiți subiecți</p>

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II. de către autoritatea competentă a Republicii Moldova și persoanelor cărora li s-a acordat protecție internațională de către autoritatea competentă a Republicii Moldova, pentru exercitarea dreptului la libera circulație în străinătate.”;	III.	IV.	V.
				de drept. Luând în considerare că expresia „de la naștere” nu cuprinde situațiile de eliberare a documentelor de călătorie (copilul născut pe teritoriul Republicii Moldova din părinți apatrizi, din persoane cărora li s-a acordat statutul de refugiat sau protecție umanitară se consideră cetățean al Republicii Moldova), la reformularea normelor respective s-a optat pentru expresia „indiferent de vârstă”, care este aplicabilă tuturor categoriilor de subiecți de drept și nu schimbă esența normei juridice. Potrivit Dicționarului explicativ al limbii române, noțiunea „vârstă” semnifică timpul scurs de la nașterea unei ființe până la un anumit moment din viața ei, numărul de ani (de luni, de zile) prin care se exprimă acest timp.
3.	Art.I. Pct.3	Guvernul Republicii Moldova	Referitor la sintagma „protecție internațională”, notăm că în redacția actuală a Legii menționate, aceasta nu este utilizată. Or, din punct de vedere juridic cele două noțiuni din punct de vedere juridic, au sensuri diferite și nu pot fi utilizate alternativ. În mod particular, protecția umanitară este o formă subsidiară de protecție acordată de către o țară străinilor ce nu au obținut statut de refugiat. Instituția protecției internaționale presupune un regim de protecție	- Nu se acceptă. Potrivit art.3 din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, noțiunea de „protecție internațională” semnifică „statut de refugiat și statut conferit prin protecție umanitară”. Această noțiune a

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
			<p>superior celui umanitar ce se aplică persoanelor cărora le-a fost recunoscut statutul de refugiat și care se bucură de toate instrumentele de protecție prevăzute de Convenția ONU privind statutul refugiaților încheiată la Geneva, la 21 iulie 1951 și de Protocolul privind statutul refugiaților, încheiat la New York, la 31 ianuarie 1967 (ambele în vigoare pentru Republica Moldova). În consecință, terminologia utilizată în actul elaborat urmează a fi constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare, fapt pentru care se recomandă folosirea uniformă pe tot parcursul legii a aceluiași noțiuni (expresii).</p>	<p>fost introdusă în legea menționată prin Legea nr. 151 din 1 iulie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Prin urmare, pentru a corela normele Legii nr. 273-XIII din 9 noiembrie 1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte cu acelea din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, în proiect s-a propus operarea cu noțiunea de „protecție internațională” în cazurile expunerii normelor generale referitoare la pașaportul cetățeanului Republicii Moldova și documentul de călătorie.</p>
4.	<p>Art.I. Pct.3</p> <p>„(1) Pașaportul cetățeanului Republicii Moldova și documentul de călătorie se eliberează, indiferent de vârstă, cetățenilor Republicii Moldova și, respectiv,</p>	<p>Guvernul Republicii Moldova</p>	<p>Privitor la completarea art.2 alin.(1) din Legea nr. 273-XIII din 9 noiembrie 1994, cu textul „pentru exercitarea dreptului la libera circulație în străinătate”, relevăm că în conformitate cu art.27 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, statul garantează cetățenilor săi „dreptul la libera circulație în țară”. Astfel, normele de drept internațional nu stabilesc un drept la libera circulație internațională. Mai mult decât atât, conform normelor de drept internațional, un cetățean al unei țări poate intra pe teritoriul altei țări doar dacă îndeplinește cerințele impuse de această țară (cum ar fi: obținerea vizei și îndeplinirea altor condiții adiționale), cu excepția cazurilor în care țările respective nu au stabilit expres alte reguli, în mod unilateral sau în baza unor tratate internaționale.</p>	<p>- Se acceptă. Sintagma „pentru exercitarea dreptului la libera circulație în străinătate” propunem de substituit cu sintagma „pentru a călători în străinătate”.</p>

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	<p>II.</p> <p>apatrizilor recunoscuți de către autoritatea competentă a Republicii Moldova și persoanelor cărora li s-a acordat protecție internațională de către autoritatea competentă a Republicii Moldova, pentru exercitarea dreptului la libera circulație în străinătate.”;</p>	<p>III.</p>	<p>IV.</p> <p>Prin urmare, sintagma obiectată urmează a fi exclusă din proiectul de lege.</p>	<p>V.</p>
5.	<p>Art.1. Pct.3 Pct.6</p> <p>la alineatul (7): la litera d), și parantezele din cuvintele paranteze „(cu coperta de culoare roșie-vișinie)”, „(cu coperta de culoare roșie)”, „(cu coperta de culoare maro)”;</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p>	<p>În conformitate cu prevederile art.35 alin.(1) al Legii nr.780/2001, modificarea actului legislativ este, de regulă, expresă, constînd în înlocuirea unui text cu un altul ori în excluderea unei părți din text. Apreciem că, în condițiile în care textul autentic al Legii nr.273/1994 utilizează expresiile „cu copertă de culoare roșie-vișinie”, „cu copertă de culoare roșie”, „cu copertă de culoare maro”, „cu copertă de culoare sură” pentru a răspunde exigențelor de tehnică legislativă, la art.2 alin.(7) lit.d), propunem substituirea cuvîntului „copertă”, în toate cazurile prevăzute, cu cuvîntul „copertă”. Obiecția este valabilă și pentru amendamentul de la art.3³ alin.(6) lit.d).</p>	<p>- Se acceptă.</p>

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	<p>II.</p> <p>„(cu coperta de culoare sură)” se exclude;</p> <p>La articolul 3³ alineatul (6): la litera d): cuvântul „acelor” se substituie cu cuvântul „pașapoartelor”; parantezele și cuvintele din paranteze „(cu coperta de culoare neagră)” și „(cu coperta de culoare verde)” se exclude;</p>	III.	IV.	V.
5.	<p>Art.I.</p> <p>Pct.3</p> <p>se completează cu literele s) și t) cu următorul cuprins:</p> <p>„s) mediul de stocare electronică a datelor cu caracter personal, a imaginii faciale digitale și a amprentelor digitale;</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p>	<p>Menționăm că, normele propuse pentru lit.s) și lit.t) al alin.(7) art.2 nu se încadrează tematic în obiectul de reglementare al alineatului, motiv pentru care sugerăm revederea poziției unde vor fi introduse aceste prevederi. Observația urmează a fi reținută și la art.3³ alin.(6) lit.s) și lit.t).</p>	<p>- Se acceptă.</p> <p>Normele propuse pentru lit. s) și t) la art.2 alin. (7) și art. 3³ alin.(6) au fost excluse, pe motiv că urmare adoptării proiectului de lege Agenția Servicii Publice va întreprinde, în modul stabilit, acțiuni de modificare și completare a Hotărârii Guvernului nr.53 din 17.01.2013 „Cu privire la aprobarea modelelor și punerea în aplicare a actelor de identitate de tip nou” care în final prevăd aprobarea modelelor și a</p>

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II. t) zona de citire automată cu caractere identificabile optic.”;	III.	IV.	V.
7.	Art.I. Pct.3 „s) mediul de stocare electronică a datelor cu caracter personal, a imaginii faciale digitale și a amprentelor digitale;	Deputatul în Parlament Vladimir ȚURCAN	La lit.s) a aceluiași articol, autorii proiectului exclud sintagma „grupa sanguină”. Propun de a păstra această prevedere, deoarece este o informație utilă în situații de urgență pentru sănătatea omului.	descrierii succinte a formei și a conținutului tuturor tipurilor de acte de identitate de model nou, puse în circulație (buletine de identitate, permise de ședere, pașapoarte, documente de călătorie), unde și se va regăsi această informație. - Nu se acceptă. Informația despre grupa sanguină de pe actul de identitate nu întotdeauna este un element definitoriu de stabilire a corelației fiabile dintre deținătorul actului de identitate și grupa sanguină propriu-zisă din mai multe considerente. Grupa sanguină nu este un identificator unic al persoanei fizice, deoarece aceeași grupă sanguină pot avea mai multe persoane. Se atestă cazuri când datele despre grupa sanguină de pe actul de identitate nu corespunde realității pe motiv că a fost introdusă greșit sau determinată eronat de institutia medicală. În cazurile diverselor accidente, intervenții medicale sau transfuzii de urgență, grupa sanguină, de regulă, se determină la fața locului prin metode rapide, în laboratoare medicale moderne

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
				<p>mobile.</p> <p>Excluderea grupei sanguine va facilita obținerea buletinului de identitate al cetățeanului Republicii Moldova, care este un act de identitate obligatoriu, de către solicitanții care nu dețin la momentul adresării documentul ce atestă grupa sanguină, precum și îi va scuti de pierderi de timp și de cheltuieli financiare suplimentare. La prima eliberare a buletinului de identitate minorului deseori se atestă un paradox, și anume buletinul de identitate se eliberează în mod gratuit, iar obținerea certificatului ce atestă grupa sanguină implică deplasarea la instituția medicală și achitarea serviciului de determinare a grupei sanguine.</p> <p>Pentru persoanele care în virtutea profesiei sunt implicate în situații ce prezintă pericol pentru viața și sănătatea acestora (militari, polițiști, pompieri etc.) considerăm oportună indicarea grupei sanguine în legitimațiile de serviciu, pe care de regulă le poartă întotdeauna cu sine.</p>
8.	Art.I.	Direcția	La art.2 alin.(12), pentru rigoare gramaticală, cuvintele	- Se acceptă.

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II. Pct.3 la alineatul (12), cuvântul „documentele” se substituie cu cuvântul „documentul”.	III. generală juridică a Secretariatului Parlamentului	IV. „documentul”, respectiv „documentele” se vor scrie cu majusculă.	V.
9.	Art.I. Pct.3 „r) datele biometrice: -fotografia titularului; -imaginea facială digitală; -amprente digitale; -semnătura personală a titularului, care se aplică de la vârsta de 14 ani. În cazul persoanelor cu vârsta sub 14 ani și a celor care nu pot aplica semnătura se aplică o mențiune specială în condițiile stabilite de Guvern.”;	Deputatul în Parlament Roman BOTAN	La Art.I., punctul 3, în cuprinsul propus de autori la lit.r) din art.2, alin.(7) al Legii nr.273/09.11.1994, se completează, după sintagma „amprente digitale” cu sintagma „grupa sanguină”.	- Nu se acceptă. Informația despre grupa sanguină de pe actul de identitate nu întotdeauna este un element definitoriu de stabilire a corelației fiabile dintre deținătorul actului de identitate și grupa sanguină propriu-zisă din mai multe considerente. Grupa sanguină nu este un identificator unic al persoanei fizice, deoarece aceeași grupă sanguină pot avea mai multe persoane. Se atestă cazuri când datele despre grupa sanguină de pe actul de identitate nu corespunde realității pe motiv că a fost introdusă greșit sau determinată eronat de instituția medicală. În cazurile diverselor accidente, intervenții medicale sau transfuzii de urgență, grupa sanguină, de regulă, se determină la fața locului prin metode rapide, în laboratoare medicale moderne

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
				<p>mobile.</p> <p>Excluderea grupei sangvine va facilita obținerea buletinului de identitate al cetățeanului Republicii Moldova, care este un act de identitate obligatoriu, de către solicitanții care nu dețin la momentul adresării documentul ce atestă grupa sangvină, precum și îi va scuti de pierderi de timp și de cheltuieli financiare suplimentare. La prima eliberare a buletinului de identitate minorului deseori se atestă un paradox, și anume buletinul de identitate se eliberează în mod gratuit, iar obținerea certificatului ce atestă grupa sangvină implică deplasarea la instituția medicală și achitarea serviciului de determinare a grupei sangvine.</p> <p>Pentru persoanele care în virtutea profesiei sunt implicate în situații ce prezintă pericol pentru viața și sănătatea acestora (militarii, polițiștii, pompierii etc.) considerăm oportună indicarea grupei sangvine în legitimațiile de serviciu, pe care de regulă le poartă întotdeauna cu sine.</p>
10.	Art.I.	Guvernul	La pct.4, privind completarea art.3, alin.(1) cu lit.g)” care include	- Nu se acceptă.

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	<p>II.</p> <p>Pct.4</p> <p>Articolul 3:</p> <p>la alineatul (1¹):</p> <p>se completează cu litera g) cu următorul cuprins:</p> <p>„g) persoanei care a emigrat autorizat și se află temporar pe teritoriul Republicii Moldova, la solicitare.”;</p>	<p>III.</p> <p>Republicii Moldova</p>	<p>IV.</p> <p>procedura de eliberare a buletinului de identitate provizoriu cetățeanului Republicii Moldova care a emigrat autorizat și care se află temporar pe teritoriul Republicii Moldova, menționăm că legislația Republicii Moldova nu împiedică cetățenii moldoveni emigrați definitiv în străinătate să-și exercite toate drepturile și interesele legitime în baza pașaportului care conține mențiunea privind emigrarea autorizată.</p> <p>Astfel, stabilirea clauzei propuse va obliga această categorie de cetățeni să-și perfecteze adițional pașaportul și buletinul de identitate provizoriu, acțiune care va cauza tergiversări și impedimente inutile în realizarea de către acești cetățeni a drepturilor și intereselor lor legitime.</p>	<p>V.</p> <p>Modificarea respectivă se propune în vederea asigurării echității la realizarea drepturilor constituționale ale cetățenilor Republicii Moldova, indiferent de locul aflării acestora - în țară sau în străinătate</p> <p>Potrivit prevederilor art. 53 alin. (2) lit. e) din Codul electoral al Republicii Moldova, în cazul alegerilor parlamentare, prezidențiale și referendumului republican, în temeiul pașaportului cetățeanului Republicii Moldova titularii pot să participe la vot doar în secțiile de votare constituite peste hotarele Republicii Moldova.</p> <p>Atestăm multiple situații când cetățenii Republicii Moldova, care au emigrat autorizat, revin în țară și se află pe teritoriul Republicii Moldova în zilele când se desfășoară scrutinul electoral și nu pot să-și exercite dreptul de vot în baza pașaportului. Potrivit aceluiași articol din Codul electoral, pe teritoriul Republicii Moldova se permite votarea doar în baza buletinului de identitate, inclusiv provizoriu.</p> <p>O altă situație când cetățenii Republicii Moldova care s-au stabilit cu</p>

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
				<p>domiciliul în străinătate solicită la misiunile diplomatice sau oficiile consulare ale Republicii Moldova acreditate în străinătate înregistrarea actelor de stare civilă sau transcrierea actelor de stare civilă întocmite în străinătate, depunerea declarațiilor etc., dar dețin pașaportul cetățeanului Republicii Moldova cu termenul de valabilitate expirat sau declară pierderea acestuia.</p> <p>E de menționat că în avizul generalizat, întocmit de MAI asupra proiectului de lege nu se regăesc propunerile Agenției Servicii Publice - autoritatea competentă pentru eliberarea actelor de identitate, cu privire la excluderea cuvintelor „și se află temporar pe teritoriul Republicii Moldova” din completarea cu lit. g) propusă la art.3, alin. (1¹) din lege, expusă la pct. 4 din proiect.</p>

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
11.	Art.I. Pct.4	Deputatul în Parlament Vladimir ȚURCAN	<p>La Art.I pct.4 articolul 3 alin.(5) se propune excluderea lit.r).</p> <p>Argumentare: Prevederea lit.r) are următorul conținut: „domiciliul și data înregistrării (cu excepția permiselor de ședere provizorie și a buletinului de identitate pentru beneficiarii de protecție umanitară);”.</p> <p>În opinia mea această prevedere, inclusă în legislație prin Legea nr.187 din 11.07.2012, în vigoare din 07.03.2013, nu trebuie să se conțină în buletinele de identitate, deoarece împovărează situația financiară a titularilor în cazurile când aceștia, din anumite motive, își schimbă domiciliul. În acest sens, țin să menționez faptul că odată cu schimbarea domiciliului, posesorii buletinelor de identitate sunt nevoiți să-și schimbe actele și să achite pentru aceste servicii taxa de 130 lei pentru perfectare în termen de 24 ore, pe când rectificarea adresei de domiciliu în fișa de însoțire a buletinului de identitate constituie o taxă simbolică în sumă de 10 lei.</p>	<p>- Nu se acceptă.</p> <p>În vederea diminuării rolului și excluderii treptate a fișei de însoțire la actele de identitate de tip card, utilizarea căreia s-a dovedit a fi neeficientă, informația cu privire la domiciliul titularului - unul din elementele facultative ale buletinului de identitate, a fost introdusă pe partea verso a buletinului de identitate de formatul ID-I.</p> <p>Pe fișa de însoțire la buletinul de identitate al cetățeanului Republicii Moldova se aplică doar mențiunile privind înregistrarea la reședință a titularului, după caz, și mențiunea privind votarea la scrutinul electoral în vederea evitării cazurilor de votare multiplă.</p> <p>Odată cu implementarea Registrului electronic al alegătorilor - fișa de însoțire se va elibera doar în situațiile în care titularul buletinului de identitate va solicita înregistrarea la reședință.</p> <p>Elaborarea și punerea în circulație a modelului nou de buletin de identitate și permis de ședere, cu transferul</p>

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
				informației privind domiciliul titularului de pe partea verso a cartei pe fișa de însoțire implică cheltuieli financiare considerabile (elaborarea, aprobarea, procurarea cartei noi de buletine de identitate și permise de ședere, modificarea produselor program care asigură procesul de eliberare a buletinelor de identitate și a permiselor de ședere, inclusiv personalizarea cartei etc.).
12.	Art.I. Pct.4 (5 ²) Termenul de valabilitate al certificatelor cheilor publice se stabilește de prestatorul serviciilor în condițiile prevederilor legale. Expirarea termenului de valabilitate a certificatelor cheilor publice și/sau defectarea mediului de stocare electronică a datelor nu	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului	La art.3, prevederile alin.(5 ²) necesită a fi concretizate, în special sintagma „în condițiile prevederilor legale”, or aceasta nu oferă o claritate referitor la termenul de valabilitate a certificatelor cheilor publice. Pentru un spor de precizie normativă și pentru asigurarea previzibilității normelor, este necesară completarea textului cu trimiteri exprese la dispozițiile din lege care stabilesc termenul de valabilitate a certificatelor cheilor publice.	- Se acceptă parțial. Sintagma din alin. (5 ²) cu care se propune completarea art. 3 în final a fost completată și va avea următorul cuprins „în condițiile prevederilor legale privind semnătura electronică și documentul electronic”, fără a se face trimitere expresă la norma legală din următoarele considerente: Buletinul de identitate electronic al cetățeanului Republicii Moldova a fost pus în circulație cu începere de la 01.03.2014 potrivit Hotărârii Guvernului nr.841 din 30.10.2013. Termenul de valabilitate al certificatului cheii publice pentru semnătura avansată calificată (semnătura electronică) a fost

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II. influențează asupra valabilității buletinului de identitate.”;	III.	IV.	V.
				<p>stabilit de 1 an, conform prevederilor Art. 31 din Legea nr.264-XV din 15.07.2004 cu privire la documentul electronic și semnătura digitală, care a fost abrogată prin Legea nr.91 din 29.05.2014 privind semnătura electronică și documentul electronic. Actualmente termenul de valabilitate al certificatului cheii publice este reglementat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - la general prin art.32, alin. (1) din Legea nr.91 din 29.05.2014, potrivit căruia certificatul cheii publice al utilizatorului se stabilește de către prestatorul de servicii de certificare, dar nu poate constitui mai mult de 5 ani, în funcție de capacitățile mijloacelor tehnice de creare a semnăturii electronice; - <u>expres</u> prin pct.12 din Normele tehnice în domeniul semnăturii electronice avansate calificate, aprobate prin Ordinul directorului serviciului de Informații și Securitate al republicii Moldova nr.69 din 15.07.2016 (MO nr.215-216, art. 1201 din 19.01.2016), potrivit căruia termenul de valabilitate a cheii private a utilizatorului semnăturii

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
13.	Art.I. Pct.5 nou	Deputatul în Parlament Igor VREMEA	<p>Articolul I punctul 5 va avea următoarea redacție: Articolul 3¹: La alineatul (1) după cuvintele „cetățenia Republicii Moldova” se pune virgulă. La alineatul (2) litera x) sintagma „copiilor pînă la vîrsta de 18 ani” se substituie cu sintagma „fiii și ficele pînă la vîrsta de 18 ani, precum și cei cu vîrstă de pînă la 23 ani care urmează în străinătate studii secundare generale sau profesionale, medii de specialitate, superioare, învățământ de zi, și nu sînt căsătorii”.</p> <p>Se introduce punctul 6 în următoarea redacție: Articolul 3² alineatul (2): După litera g) se introduce litera g¹) cu următorul conținut: „g¹) secretarilor de stat.”. La litera v) sintagma „copiilor pînă la vîrsta de 18 ani” se substituie cu sintagma „fiii și ficele pînă la vîrsta de 18 ani, precum și cei cu</p>	<p>electronice avansate calificate și a certificatului cheii publice, ce corespunde cheii private a utilizatorului semnăturii electronice avansate calificate, constituie 1 an. Luând în considerație că termenul de valabilitate al certificatelor cheilor publice nu este reglementat expres de lege, considerăm inoportun să facem trimitere la aceasta în Legea nr. 273-XIII din 9 noiembrie 1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte.</p> <p>- Se acceptă.</p>
14.	Art.I. Pct.6 nou	Deputatul în Parlament Igor VREMEA		- Se acceptă.

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
15.	Art.I. Pct.6 la litera d): cuvântul „acelor” se substituie cu cuvântul „pașapoartelor”;	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului	vîrstă de pînă la 23 ani care urmează în străinătate studii secundare generale sau profesionale, medii de specialitate, superioare, învățământ de zi, și nu sînt căsătoriți”; La litera z) cuvîntul „prim-vicepreședinte” se substituie cu cuvîntul „președinte”. După litera z ²) se introduce litera z ³) cu următorul conținut: „z ³) președintelui și vicepreședintelui Autorității Naționale de Integritate.” Punctul 6 va deveni punctul 7.	- Se acceptă.
16.	Art.I. Pct.6 La articolul 3 ³ alineatul (6): litera a) va avea următorul cuprins: „a) seria și numărul”;	Guvernul Republicii Moldova	La pct.6, cu privire la modificarea art.3 ³ alin. (6) lit. a), nu schimbă în esența redacției în vigoare a Legii privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, drept pentru care aceasta urmează a fi exclusă.	- Nu se acceptă. Modificarea are caracter redacțional, deoarece seria actului de identitate precedă numărul acestuia.
17.	Art.I. Pct.7 „(1) Modul de	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului	La art.4 norma propusă pentru alin.(1) are un caracter incomplet fiind necesar să se prevadă de către cine se stabilește modul de eliberare a actelor de identitate.	- Se acceptă. Propunem de expus alin. (1) cu următorul conținut: „(1) Modul de eliberare și modelele

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II. eliberare a actelor de identitate se stabilește, iar modelele acestora se aprobă de Guvern.”;	III.	IV.	V. actelor de identitate se aprobă de Guvern.”
18.	Art.I. Pct.7 alineatul (1 ¹) în final se completează cu propoziția următorul cuprins: „Agenția Servicii Publice efectuează cercetări tehnico-științifice și, după caz, expertize în domeniile aferente proceselor de elaborare, confecționare și eliberare a actelor de identitate.”;	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului	Pct.7 din proiect prevede completarea art.4 alin.(1 ¹) în sensul acordării Agenției Servicii Publice competențe de efectuare a cercetării tehnico-științifice și după caz, a expertizei în domeniile aferente proceselor de elaborare, confecționare și eliberare a actelor de identitate. În acest sens, relevante sînt prevederile art.65 alin.(2) al Legii nr.68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, în conformitate cu care sistemul instituțiilor publice de expertiză judiciară include instituțiile specializate ale Ministerului Justiției și Ministerului Sănătății, subdiviziunile tehnico-criminalistice operative sau de expertiză judiciară ale Ministerului Afacerilor Interne și ale Centrului Național Anticorupție. Statul poate crea și alte instituții publice de expertiză judiciară. Alte instituții publice pot fi considerate instituții de expertiză judiciară dacă au în statele de personal experți judiciari specializați conform domeniilor de competență. Prin termenul de expert judiciar, în sensul art.2 al Legii nr.68/2016, se înțelege persoană calificată și abilitată, conform legii, să efectueze expertize și să formuleze concluzii în specialitatea în care este autorizată, cu privire la anumite fapte, circumstanțe, obiecte materiale, fenomene și procese, organismul și psihicul uman, și care este inclusă în Registrul de stat al experților judiciari. În contextul celor invocate considerăm că, instituirea competenței Agenției în ceea ce privește efectuarea expertizei asupra actelor de	- Se acceptă. Propunem de expus alin. (1 ¹) cu următorul conținut „(1 ¹) Agenția Servicii Publice efectuează cercetări tehnico-științifice la toate etapele procesului de asigurare a populației cu acte de identitate.”

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
19.	Art.I. Pct.7	Centrul Național Anticorupție	<p>identitate va crea confuzii cu privire la forța probantă și valoarea acordată de lege expertizei efectuate de către Agenție. Totodată, utilizarea sintagmei „după caz” în textul normei, are un sens confuz și conferă factorilor de decizie din cadrul Agenției prerogativa de a stabili la intima convingere, în fiecare caz separat, necesitatea efectuării expertizei, fapt ce creează condiții propice pentru o interpretare discreționară a normei.</p> <p>La articolul 4: [...]</p> <p>alineatul (1¹) în final se completează cu propoziția cu următorul cuprins:</p> <p>"Agenția Servicii Publice efectuează cercetări tehnico-științifice, și după caz, expertize în domeniile aferente proceselor de elaborare confecționare și eliberare a actelor de identitate."</p> <p>Obiecții:</p> <p>Din analiza normei prenotate, autorul utilizează prevederi care instituie atribuții excesive pentru Agenția Servicii Publice. Astfel, pct.7 din proiect prevede completarea art.4 alin.(1/1) în sensul acordării competenței de efectuare a expertizei asupra actelor de identitate de către Agenție, deși conform art.63 alin.(2) al Legii nr.68/14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, "Sistemul instituțiilor publice de expertiză judiciară include instituțiile specializate ale Ministerului Justiției și Ministerului Sănătății, subdiviziunile tehnico-criminalistice operative sau de expertiză judiciară ale Ministerului Afacerilor Interne și ale Centrului Național Anticorupție. Statu poate crea și alte instituții publice de expertiză judiciară. <u>Alte instituții publice pot fi considerate instituții de expertiză judiciară dacă au în statele de personal experți judiciari specializați conform</u></p>	<p>- Se acceptă.</p> <p>Propunem de completat art.4 alin. (1¹) în final cu următorul cuprins:</p> <p>„Agenția Servicii Publice efectuează cercetări tehnico-științifice la toate etapele procesului de asigurare a populației cu acte de identitate.”</p>

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
			<p><u>domeniilor de competență</u>. Toate instituțiile publice de expertiză judiciară activează în baza propriilor regulamente aprobate conform prevederilor legale."</p> <p>Totodată, în sensul art.2 al Legii nr.68/14.04.2016 prin termenul de "expert judiciar" se înțelege "persoană calificată și abilitată, conform legii, să efectueze expertize și să formuleze concluzii în specialitate în care este autorizată, cu privire la anumite fapte, circumstanțe obiecte materiale, fenomene și procese, organismul și psihicul uman și care este inclusă în Registrul de stat al experților judiciari."</p> <p>Argumentul autorului invocat în nota informativă în sensul dat cu referire la existența unui laborator de încercări, acreditat de către Centrul Național de Acreditare, iar subdiviziunile Agenției dispun de specialiști experimentați în domeniul fizicii, opticii, chimiei criminalistice și informaticii, nu constituie temei de stabilire a unei astfel de competențe. Mai mult, conform paginii oficiale a Centrului Național de Acreditare, www.acreditare.md. laboratorul de încercări din cadrul Î.S. "CRIS Registru" este acreditat în cercetarea și identificarea cu scopul determinării autenticității/falsului și contrafacerii documentelor de identificare, călătorie ale persoanei, mijlocului de transport, documente de strictă evidență cu semne de protecție, autenticității/falsului în documente, refacerea înscrisurilor și textelor înlăturate, acoperite sau neacoperite și adăugirilor de text etc., și nu în efectuarea expertizei asupra actelor de identitate.</p> <p>Se remarcă că de către autor se confundă înțelesul sensului cuvintelor "cercetare" și "expertiză". în sensul dat, conform art.2 al Legii nr.68/14.04.2014 prin "expertiză judiciară" se înțelege "activitate de cercetare științifico-practică, efectuată în cadrul procesului civil, penal sau contravențional (denumit în continuare</p>	

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
			<p>proces judiciar) în scopul aflării adevărului prin efectuarea unor cercetări metodic cu aplicarea de cunoștințe speciale și procedee tehnico-științifice pentru formularea unor concluzii argumentate cu privire la anumite fapte, circumstanțe, obiecte materiale, fenomene și procese, corpul și psihicul uman, ce pot servi drept probe într-un proces judiciar".</p> <p>Prin urmare, accentuăm faptul că atribuirea competenței respective va crea confuzii cu privire la forța probantă și valoarea acordată de lege expertizei efectuate de către Agenție, deoarece ultima nu are în statele de personal experți judiciari autorizați.</p> <p>Coruptibilitatea normei este intensificată și mai mult prin utilizarea sintagmei "după caz", care are un sens confuz și conferă factorilor de decizie din cadrul Agenției prerogativa de a stabili la intima convingere, în fiecare caz separat, necesitatea efectuării expertizei fapt ce creează condiții propice pentru o interpretare discreționară a normei.</p> <p>Prin urmare, ambiguitatea normei va face imposibil tragerea la răspundere a factorilor de decizie, care la implementare vor conștientiza impunitatea lor pentru abuzurile săvârșite în procesul de aplicare, și deci astfel, va perpetua săvârșirea abuzurilor și depășirilor atribuțiilor de serviciu.</p> <p>Recomandări:</p> <p>Redarea normei cu următorul cuprins: "Agenția Servicii Publice efectuează cercetări tehnico-științifice la toate etapele procesului de asigurare a populației cu acte de identitate".</p>	
20.	Art.I. Pct.7	Guvernul Republicii Moldova	La pct.7 urmează a fi revizuită expunerea art.4 alin.(1) în redacție nouă, întrucât nu este menționat de către cine va fi stabilit modul de eliberare a actelor de identitate.	- Se acceptă. Propunem de expus alineatul (1) cu următorul cuprins:

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	<p>II.</p> <p>„(1) Modul de eliberare a actelor de identitate stabilește, iar modelele acestora se aprobă de Guvern.”;</p>	<p>III.</p>	<p>IV.</p>	<p>V.</p> <p>„(1) Modul de eliberare și modelele actelor de identitate se aprobă de Guvern.”</p>
21.	<p>Art.I.</p> <p>Pct.7</p>	<p>Guvernul Republicii Moldova</p>	<p>De asemenea, completarea art.4 alin.(1¹) cu o propoziție nouă care stabilește atribuția Agenției Servicii Publice de a efectua cercetări tehnico-științifice și, după caz, expertize în domeniile aferente proceselor de elaborare, confecționare și eliberare a actelor de identitate, depășește obiectul de reglementare al acestui articol. Respectiv, această dispoziție urmează a fi separată într-un articol dedicat atribuțiilor specifice ale Agenției Servicii Publice în domeniul documentării populației cu acte de identitate.</p>	<p>- Nu se acceptă.</p> <p>Considerăm propunerea inoportună, deoarece structura actuală a legii nu conține articole separate care să stabilească competențele autorităților publice în domeniul eliberării actelor de identitate, acestea fiind prevăzute în cazuri concrete.</p>
22.	<p>Art.I.</p> <p>Pct.7</p>	<p>Guvernul Republicii Moldova</p>	<p>Suplimentar, se precizează că toate faptele juridice îndeplinite de solicitant în legătură cu depunerea cererii de documentare cu acte de identitate a categoriei de minori (semnarea cererii, confirmarea fotografiei) sunt realizate exclusiv de către reprezentantul legal. În același timp, funcționarul responsabil de recepționarea cererii poate fi dotat cu mijloacele tehnice necesare pentru a genera imaginea facială digitală a minorului în baza fotografiei, confirmate în modul corespunzător de către reprezentantul legal.</p> <p>Astfel, lipsa minorului la momentul depunerii cererii de perfectare a actului de identitate, în condițiile art.4 alin. (1³) lit. a) din proiect, nu afectează legalitatea și calitatea pregătirii dosarului de documentare a acestuia.</p> <p>Facilitarea transpusă se dovedește utilă în cazul depunerii în străinătate a cererii de perfectare a pașaportului de către cetățenii</p>	<p>- Nu se acceptă.</p> <p>Depunerea cererii pentru eliberarea actului de identitate minorului în lipsa acestuia poate favoriza traficul de copii. În practică se atestă multiple cazuri când la prima eliberare a actului de identitate copilului, pretinsul părinte depune declarația de identificare falsă în privința copilului care de-iure nu-i copilul acestuia. În consecință are loc obținerea actului de identitate prin fraudă – prin furt de identitate (se eliberează acte de identitate cu datele unei persoane și imaginea facială a altei</p>

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
			<p>moldoveni care domiciliază în țări fără misiuni diplomatice sau oficii consulare ale Republicii Moldova sau în țări străine în care prezența la sediul misiunii diplomatice sau oficiului consular presupune deplasarea la distanțe considerabile.</p> <p>Concomitent, facilitarea propusă va permite funcționarilor consulari să acționeze în interesul cetățenilor prin scutirea acestora de la cheltuielile sporite și dificultățile suplimentare legate de deplasarea minorului pe cale aeriană sau terestră, îngrijirea și cazarea temporară corespunzătoare a copilului pe perioada deplasării la sediul reprezentanței Republica Moldova, cât și să protejeze drepturile copilului prin evitarea întreruperilor în procesul de învățământ sau tratament, cauzate de deplasările îndelungate în altă țară, localitate.</p>	<p>persoane).</p> <p>E de menționat că potrivit prevederilor Documentelor Organizației Aviației Civile Internaționale ICAO „Doc9303 Documente mecanolizabile de călătorie, Capitoul 2. C.4” în vederea evitării unui astfel de fenomen negativ cum ar fi traficul de ființe umane, se recomandă ca la eliberarea documentelor de călătorie mecanolizabile copilului minor, prezența acestuia la autoritatea competentă de eliberarea actelor de identitate să fie obligatorie, precum și a ambilor părinți ai copilului.</p> <p>Înalta instanță internațională argumentează cele enunțate prin faptul că această măsură va permite contracararea cazurilor de transportare ilicită peste hotare sau de răpire a minorilor.</p> <p>O atitudine mai rezervată în vederea operării unor modificări radicale a dispozițiilor legale se impune și în contextul desfășurării la data de 13 octombrie 2017, la Strasburg a celei de-a 22-a reuniune a Comitetului Părților la Convenția Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane,</p>

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
				<p>agenda căreia a ținut de examinarea și adoptarea raportului de evaluare a implementării Convenției de către Republica Moldova. În cadrul reuniunii au fost examinate reacțiile guvernamentale prezentate în contextul recomandărilor Comitetului Părilor elaborate pentru unele țări, inclusiv Republica Moldova, în vederea implementării acțiunilor imediate privind îmbunătățirea sistemului național de prevenire și combatere a traficului de ființe umane, precum și recomandărilor din Raportul Departamentului de Stat al SUA privind situația traficului de persoane, ediția 2017.</p>
23.	Art.I. Pct.7	Guvernul Republicii Moldova	Privitor la eliberarea actelor de identitate în situația când persoana este internată într-o instituție medicală și se află în stare gravă (art.4, alin.(1 ³), lit.g)) și pentru excluderea unor eventuale abuzuri, propunem examinarea oportunității emiterii unei confirmări (certificat) eliberate de instituția medico-sanitară pentru a putea ulterior fi prezentată de către rude și membrii familiei organului competent de eliberarea actului în cauză.	<p>- Nu se acceptă. Propunerea este rezonabilă, dar art. 4, alin. (1) din legea supusă modificării, inclusiv și din proiect prevede că modul de eliberare a actelor de identitate se stabilește de Guvern. La pct.26, alineatul unu, subpunctul 8) din Regulamentul privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.</p>

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
24.	<p>Art.I. Pct.7</p> <p>„(1³) Actele de identitate se eliberează în temeiul cererii depuse de către solicitant la autoritatea competentă în modul stabilit. În situații speciale se admite depunerea cererii de către alte persoane, și anume:</p> <p>h) în cazul persoanei cu boli mintale sau deficiențe fizice, mintale sau psihologice, aflată la întreținere în instituția</p>	Guvernul Republicii Moldova	Suplimentar, se vor revedea modificările propuse la art.4 alin.(1 ³) lit.h), întrucât acestea se apreciază ca fiind confuze.	<p>125 din 18.02.2013 este expusă lista exhaustivă a documentelor necesare pentru eliberarea actelor de identitate categoriei vizate de cetățeni, inclusiv certificatul eliberat de instituția medico-sanitară ce confirmă starea și locul aflării solicitantului.</p> <p>- Nu se acceptă.</p> <p>Revizuirea normei s-a efectuat în contextul corelării acesteia cu reglementările Codului civil (Legea nr. 1107-XV din 06.06.2002) în redacția Legii nr. 66 din 13.04.2017 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (art.48³. alin.(2)).</p>

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
25.	<p>de tratament sau în instituția socială, asupra căreia nu este instituită măsura de ocrotire sub nici o formă, actul de identitate se eliberează în urma demersului instituției respective.”;</p> <p>Art.I. Pct.7</p> <p>la alineatul (3), cuvântul „perfectarea” se substituie cu cuvântul „eliberarea”;</p>	<p>Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal</p>	<p>La pct. 7 al proiectului, prin care se intenționează modificarea art.4 al Legii privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, propunem revizuirea propunerii formulate pentru alineatul (3), după cum urmează:</p> <p>„alineatul (3) va avea următorul cuprins:</p> <p>(3) La eliberarea actelor de identitate organul competent este în drept să ceară date suplimentare privind titularul, care sînt strict necesare acestui scop;”</p>	<p>- Se acceptă.</p> <p>Modificarea propusă la art. 4 alin. (3) din lege, expusă la art. I pct.7 din proiectul de lege va avea următorul cuprins:</p> <p>„la alineatul (3), cuvântul „perfectarea” se substituie cu cuvântul „eliberarea”, iar în final se completează cu cuvintele „ , care sînt strict necesare acestui scop”.</p>
26.	<p>Art.I. Pct.8 nou</p>	<p>Deputatul în Parlament Igor VREMEA</p>	<p>Se introduce punctul 8 în următoarea redacție:</p> <p>La articolul 3³ alineatul (8) lit. „g)” se substituie ci lit. „g)”.</p> <p>Punctele 7, 8, 9, 10, 11, 12 devin 9, 10, 11, 12, 13, 14.</p> <p>Introducerea acestor modificări este dictată de necesitatea uniformizării cadrului legal în ceea ce privește sistemul național de</p>	<p>- Se acceptă.</p>

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
			<p>pașapoarte, deoarece art. 27 alin. (2) din Legea nr. 761-XV din 27 decembrie 2001 privind serviciul diplomatic indică expres că prin membrii de familie a personalului misiunilor diplomatice și al oficiilor consulare care se pot afla în străinătate împreună cu cei din urmă, se înțelege soția (soțul), fiii și fiicele până la vârsta de 18 ani, precum și cei cu vîrstă de pînă la 23 ani care urmează în străinătate studii secundare generale sau profesionale, medii de specialitate, superioare, învățământ de zi, și nu sînt căsătoriți.</p> <p>În legătură cu modificarea Legii nr. 98 din 4 mai 2012 privind administrația publică centrală de specialitate a fost instituită funcția de secretar de stat. De asemenea, prin Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 a fost instituită Autoritatea Națională de Integritate, ca urmare a acestor fapte este necesar ca secretarii de stat, președintele și vicepreședintele Autorității Naționale de Integritate să dispună de pașapoarte de serviciu pentru îndeplinirea funcțiilor sale de serviciu peste hotare.</p> <p>Totodată, în urma adoptării Legii nr. 190 din 21 septembrie 2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative a fost exclus președintele Academiei de Știință a Moldovei din structura Guvernului, astfel acesta și-a pierdut dreptul de a avea pașaport diplomatic. Drept urmare, propunem ca președintele Academiei de Știință din Moldova să dispună de pașaport de serviciu.</p>	
27.	<p>Art.I. Pct.8</p> <p>La articolul 5, alineatul (1) se completează cu litera</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p>	<p>Completarea propusă la art.5 alin.(1) o considerăm inoportună, în condițiile în care lit.e) a aceluiași articol al legii în vigoare prevede că se consideră nevalabil actul de identitate ce nu corespunde statutului juridic al titularului. Astfel, norma propusă pentru lit.h), în conformitate cu care se consideră nevalabil actul de identitate al persoanelor decedate se încadrează în această dispoziție, or, legea</p>	<p>- Se acceptă. Punctul 8 din art. I din proiect se propune a fi exclus.</p>

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II. h) cu următorul cuprins: „h) ale persoanelor decedate.”.	III.	IV. nu poate prevedea exhaustiv și expres toate situațiile care cad sau pot cădea sub incidența acestei reglementări.	V.
28.	Art.I. Pct.11 La articolul 8 litera c), după cuvântul „pierdere” se completează cu cuvintele „, furtul, deteriorarea”	Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal	Considerăm oportun reformularea pct. 11 al proiectului (prin care se modifică art. 8 al legii în cauză), după cum urmează: „La articolul 8: litera c) va avea următorul cuprins: să comunice fără întârziere autorităților competente despre pierderea, găsirea, furtul deteriorarea actului de identitate. în acest sens, pierderea, găsirea sau furtul actului de identitate trebuie reclamat în termen de 72 de ore, de către titular sau de către cel care l-a găsit, în raza teritorială a inspectoratului de poliție unde se pretinde că a fost pierdut/furat sau a fost găsit.	- Nu se acceptă. Nu se acceptă propunerea referitoare la expunerea în formulă nouă a lit. c) din art. 8 pe motiv că în acest articol potrivit titlului sunt stipulate obligațiunile titularului actului de identitate, dar nu și ale persoanei care l-a găsit. Potrivit pct.83 din Regulamentul privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.125 din 18.03.2013, declarația de pierdere sau furt a actului de identitate se depune în scris de către titular la autoritatea competentă (instituția responsabilă de eliberarea actelor de identitate). Actul de identitate găsit de o persoană terță se restituie titularului sau se predă autorității emitente, iar în cazul aflării terțului în străinătate se predă la misiunea diplomatică sau oficiul consular.
29.	Art.I.	Centrul Național	Se propune completarea art.8 cu literele d) și e) cu următorul	- Nu se acceptă.

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II. Pct.11 Litere noi - d), e)	III. pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal	IV. cuprins: d) să semneze olograf pe toate actele oficiale conform semnăturii (specimenului) consemnat în actul de identitate; e) să utilizeze/reproducă semnătura olografă din actul de identitate doar în nume propriu ” Propunerea dată este argumentată prin faptul că la moment, în legislația Republicii Moldova nu există nici o reglementare care să oblige titularul buletinului de identitate de a semna olograf pe toate actele oficiale, conform semnăturii (specimenului) consemnat în actul de identitate - circumstanțe ce oferă posibilitatea subiectului de a comite anumite fapte eventuale prejudiciabile precum: aplicarea, pe avizul de recepție a unei trimiteri poștale ce conține un act procesual, a unei alte semnături, ca ulterior în instanța de judecată să afirme că semnătura aplicată nu-i aparține; semnarea unui contract de credit cu o altă semnătură decît cea consemnată în buletinul de identitate etc. Mai mult, există o mulțime de situații în care alt subiect de drept aplică semnătura olografă în numele titularului unui buletin de identitate, fapt ce duce la menținerea sau inducerea în eroare a unui efect juridic fals.	V. completarea art. 8 din lege cu literele d) și e) din următoarele considerente: Nu poate fi obligat cetățeanul să reproducă ideal semnătura deoarece sînt o mulțime de factori care influențează acest proces, inclusiv medicali (Dislexo-disgrafia propriu-zisa (specifică), Dislexo-disgrafia de evoluție, Dislexo-disgrafia spațială, Dislexo-disgrafia pura, Dislexo-disgrafia motrică, Dislexo-disgrafia lineară). Astfel această normă va purta un caracter discriminatoriu față de acești cetățeni și va duce la limitări și efecte imprevizibile, respectiv nu corespunde condiției obligatorii stabilite pentru actul legislativ, stipulată la art. 5, alin. (1) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, care prevede apărarea drepturilor, libertăților, intereselor legitime ale cetățenilor, egalitatea și echitatea socială etc.
30.	Art.I. Pct.12 Litere noi - n), o)	Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal	Nu susținem intenția autorului de a exclude din textul art. 9 al Legii privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, a întregii liste de situații ce pot fi calificate drept încălcări a legii menționate.	- Se acceptă parțial. Propunerea privind expunerea art. 9 din lege cu un nou conținut a fost retrasă. Totodată, considerăm oportun

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
31.	<p>Art.II.</p> <p>Art. II. Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p>	<p>Or, simplul fapt că o parte din aceste prevederi nu sînt acoperite prin sancțiuni contravenționale sau penale (inclusiv unele sînt expuse diferit în legislația procesual-penală/contravențională), nu ar fi motiv suficient pentru excluderea în totalitate a acestora.</p> <p>Considerăm că ar fi fost oportun revizuirea acestei liste, adaptarea la cadrul legal procesual în vigoare și realitățile sociale, încriminarea celor care nu sînt asigurate prin sancțiuni de rigoare etc.</p> <p>Mai mult, CNPDCP consideră oportun ca în art. 9 alin.(1) din legea menționată, să fie incluse litere noi, și anume:</p> <p>„n) obținerea copiei buletinului de identitate și a fișei de însoțire și/sau obținerea acestora în condițiile lipsei consimțămîntului nevăciat din partea titularului, precum și în cazurile în care persoana a fost deja identificată, cu excepția cazurilor stabilite de lege;</p> <p>o) utilizarea și/sau reproducerea identificatorilor consemnați în actul de identitate în alte scopuri decît cele pentru care persoana și-a manifestat consimțămîntul și/sau celor prevăzute de lege;”</p> <p>La Art.II din proiect, urmează să se precizieze dacă termenul de 6 luni nu este prea mare, avînd în vedere că în acest interval legea, deși va fi în vigoare, în fapt nu va fi aplicabilă. Ori, intrarea în vigoare a legii urmează a fi stabilită la o dată ulterioară publicării acesteia în Monitorul Oficial.</p>	<p>revizuirea listei de situații ce pot fi calificate drept încălcări ale Legii nr. 273-XIII din 9 noiembrie 1994 și adaptarea lor la cadrul legal procesual în vigoare și realitățile sociale, încriminarea celor care nu sînt asigurate prin sancțiuni de rigoare etc.</p> <p>Luând în considerare raționamentele expuse la pct.1 modificările la art.9 din Legea nr. 273-XIII din 9 noiembrie 1994 și completările la Codul contravențional urmează a fi propuse prin alt proiect de lege elaborat în acest sens de către autoritățile competente din domeniul de specialitate (Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Justiției etc.)</p> <p>- Se acceptă.</p> <p>Se propune completarea proiectului de Lege cu Art. III, cu următorul cuprins:</p> <p>„Art. III. Prezenta lege intră în vigoare după 2 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor art. I, pct. 3., ce se referă la art. 2 , alin. (7), litera d) și pct. 6., ce se referă la art. 3³, alin. (6), lit. d), care intră în vigoare după 6 luni de la data publicării în</p>

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
32.	Art. II.	Guvernul Republicii Moldova	<p>Referitor la Art. II din proiect, potrivit căruia Guvernul în termen de 6 luni de la data publicării legii va aduce actele sale normative în concordanță cu această lege, constatăm că amendamentele propuse de autori prevăd eliminarea din Legea nr. 273-XIII din 9 noiembrie 1994, a unor reglementări privind actele de identitate în scopul trecerii acestor reglementări în actele normative ale Guvernului care vor fi elaborate ulterior.</p> <p>În mod particular:</p> <p>1) art. 2, alin. (7), litera d) nu va mai reglementa culoarea pașaportului și documentelor de călătorie (conform art. I, pct. 3 din proiect).</p> <p>2) art. 3³, alin. (6), lit. d) nu va mai reglementa culoarea pașaportului diplomatic și de serviciu (conform art. 1, pct. 6 din proiect).</p> <p>Astfel, în legătură cu eliminarea unor reglementări din Legea nr. 273-XIII din 9 noiembrie 1994 și necesitatea ajustării ulterioare a cadrului normativ subsecvent pentru a compensa aceste eliminări, este posibilă apariția temporară a unui vid de lege din momentul intrării în vigoare a amendamentelor propuse a fi reglementate și până în momentul intrării în vigoare a noilor norme subsecvente legii care vor fi aprobate de Guvern.</p> <p>Respectiv, se propune ca amendamentele care prevăd eliminarea unor reglementări din art. 2 și 3³ din Legea privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, să intre în vigoare la expirarea unui anumit termen de la data publicării. În acest caz, termenul respectiv urmează a fi stabilit expres în Art. II din</p>	<p>Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>- Se acceptă parțial.</p> <p>Ca urmare a adoptării proiectului de lege vizat Guvernul va întreprinde în modul stabilit acțiuni de modificare și completare a Hotărârii Guvernului nr.53 din 17.01.2013 „Cu privire la aprobarea modelelor și punerea în aplicare a actelor de identitate de tip nou” care, potrivit Agenției Servicii Publice vor prevedea și aprobarea modelelor și a descrierii succinte a formei și a conținutului tuturor tipurilor de acte de identitate de model nou, puse în circulație (buletine de identitate, permise de ședere, pașapoarte, documente de călătorie), unde și se va regăsi informația referitoare la culoarea copertei pașapoartelor și a documentelor de călătorie.</p> <p>Se propune completarea proiectului de Lege cu Art. III cu următorul cuprins: „Art. III. Prezentă lege intră în vigoare după 2 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor art. I, pct. 3., care se referă la art. 2, alin. (7),</p>

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
33.	Articol nou	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului	<p>proiectul de lege supus avizării.</p> <p>Totodată, dispozițiile finale ale proiectului de lege vor prevedea obligația Guvernului de a ajusta cadrul normativ pînă la data intrării în vigoare a clauzelor respective.</p> <p>Remarcăm faptul că, dacă se va aplica această soluție pentru a evita vidul legislativ și pentru a asigura respectarea principiului legalității actelor normative ale Guvernului, noile norme care vor fi aprobate de Guvern vor trebui, la rândul lor, să stipuleze că vor intra în vigoare odată cu modificările la art. 2 și 3³ din Legea nr. 273-XIII din 9 noiembrie 1994.</p> <p>În concluzie, se consideră oportună susținerea inițiativei legislative în limita propunerilor înaintate.</p> <p>Concomitent, proiectul de act normativ trebuie să cuprindă soluții legislative pentru situații tranzitorii, în cazul în care prin noile reglementări sînt afectate raporturi sau situații juridice născute sub vechea reglementare, dar care nu și-au produs în întregime efectele pînă la data intrării în vigoare a noilor reglementări.</p> <p>În acest context, întru respectarea prevederilor art.30 lit.b) din Legea nr.780/2001, propunem completarea proiectului de lege cu prevederi care ar stabili că pînă la intrarea în vigoare a legii, se vor elibera în continuare acte de identitate stabilite potrivit Legii nr.273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, precum și faptul că, actele de identitate aflate asupra titularilor își păstrează valabilitatea pe toată perioada înscrisă în act și se retrag treptat din circulație, potrivit solicitărilor titularilor.</p> <p>Menționăm că, păstrarea valabilității acestora îi va scuti pe titulari de pierdere de timp și cheltuielile financiare suplimentare necesare pentru perfectarea noului act de identitate.</p>	<p>litera d) și pct. 6., care se referă la art. 3³, alin. (6), lit. d), care intră în vigoare după 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”</p> <p>- Se acceptă.</p> <p>Se propune completarea proiectului de Lege cu Art. IV și Art. V, cu următorul cuprins:</p> <p>„Art. IV. Pînă la intrarea în vigoare a legii, se vor elibera în continuare acte de identitate stabilite potrivit Legii nr.273-XIII din 9 noiembrie 1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte.</p> <p>Art. V. Actele de identitate aflate asupra titularilor își păstrează valabilitatea și se retrag treptat din circulație, potrivit solicitărilor titularilor.”</p>

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
34.	Articol nou	Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal	<p>Referitor la oportunitatea adoptării proiectului de lege, remarcăm că aceasta ține exclusiv de competența Parlamentului.</p> <p>Suplimentar, atragem atenția la faptul că practica condiționării/obținerii copiei buletinului de identitate de la subiecții datelor cu caracter personal și ulterioara atașare a acestuia (spre exemplu, la contractul de prestare a unui serviciu, în scop de a demonstra autenticitatea raportului juridic civil încheiat cu acesta) - este de fapt o situație eronată și nefondată pe alocuri. Or, din punct de vedere al scopului pentru care se obține această copie, sînt colectate excesiv date cu caracter personal care nu se atribuie la caz, fiind necesară depersonalizarea acestora.</p> <p>De menționat, că anume această tehnică este utilizată pe larg la fraudarea preținșelor tranzacții, credite, prestări servicii în numele unor subiecți a căror copii ale buletinelor de identitate au ajuns pe mîna unor persoane care au luat credite bancare, au efectuat unele tranzacții imobiliare etc. În acest context, identificatorii consemnați în copiile buletinului de identitate reprezintă un risc sporit din motiv că aceștia produc efecte juridice pe un termen nelimitat (în anumite situații chiar și după decesul titularului de drept), precum și faptul că de pe aceste copii sînt făcute alte copii care sînt utilizate în scopuri contrare (ilegale) decît cele pentru care au fost colectate.</p> <p>În această ordine de idei, intervenim cu propunerea ca proiectul de modificare și completare a Legii privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte să fie completat cu un nou articol (care să cuprindă atît anumite garanții de protecție a datelor cu caracter personal, inclusiv să elucideze problema sus-menționată), după cum urmează:</p> <p>„1². Se completează cu articolul 1¹ cu următorul cuprins</p>	<p>- Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea înaintată este binevenită în contextul asigurării protecției datelor cu caracter personal consemnate în actele de identitate, dar nu corespunde scopului pe care vine să-l atingă acest proiect, expus în nota informativă.</p> <p>Mai mult ca atât, normele din art. 1¹ prin care se propune completarea Legii nr. 273-XIII din 9 noiembrie 1994 vizează toate entitățile/autoritățile care prelucrează datele cu caracter personal, preluate din actele de identitate și, înainte de a fi înaintate pentru aprobare, considerăm oportun de a fi supuse procedurii de consultare publică, în modul stabilit de lege.</p> <p>În acest sens, e de menționat că potrivit Planului Național de Acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova-Uniunea Europeană în perioada 2017-2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1472 din 30.12.2016 , referitor la articolul 13 din Acord „Protecția datelor cu caracter personal”, în vederea asigurării unui</p>

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
			<p>Articolul 1¹. Protecția datelor cu caracter personal</p> <p>(1) Prelucrarea datelor cu caracter personal în temeiul prezentei legi se efectuează cu respectarea prevederilor Legii privind protecția datelor cu caracter personal.</p> <p>(2) La stabilirea categoriilor de date cu caracter personal ce necesită a fi incluse în actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, autoritatea competentă solicită în prealabil avizul Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.</p> <p>(3) În cazul în care entitatea/autoritatea deține deja informația privind identitatea persoanei, actualizarea datelor și identificarea acestuia se face prin prezentarea în original a unui act oficial care confirmă aceste date.</p> <p>(4) În cazul prevăzut la alineatul (4) al prezentului articol, entitatea/autoritatea nu este în drept:</p> <p>a) să multiplice sau să obțină alte copii de pe acte de identitate care consemnează date cu caracter personal;</p> <p>b) aceasta nu este în drept să păstreze, să obțină sau să prelucreze informații suplimentare pentru identificarea persoanei fizice, decât în cazurile prevăzute de lege.</p> <p>(5) Ridicarea sau reținerea sub orice formă a actelor oficiale ce identifică persoana nu</p>	<p>nivel înalt de protecție a datelor cu caracter personal în conformitate cu instrumentele juridice și cu standardele internaționale ale UE și ale Consiliului Europei, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal în comun cu Agenția Servicii Publice (potrivit HG – Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor) sunt instituțiile responsabile de elaborarea proiectului de Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 273-XIII din 9 noiembrie 1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte (Termen de realizare – trimestrul IV, 2019).</p> <p>Astfel, propunerile înaintate în acest sens la proiectul vizat considerăm oportun de inclus în proiectul care urmează a fi elaborat potrivit Planului de Acțiuni menționat.</p>
35.	Articol nou	Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal	<p>Totodată, avînd în vedere îngrijorarea autorului (expusă în nota informativă la proiect) în partea excluderii tentativelor de furt de identitate sau utilizării frauduloase a actelor de identitate, considerăm că s-ar impune completarea Codului contravențional cu norme speciale noi, care ar prevedea sancțiuni pentru fapta de furt de identitate și cea de fals de identitate, spre exemplu:</p> <p>„ 7⁴. Furtul de identitate</p>	<p>- Nu se acceptă.</p> <p>luând în considerație raționamentele expuse la pct.1 și 4.</p> <p>Mai mult ca atât, încălcările ce țin de furtul de identitate și identitate falsă, care de regulă sunt însoțite de declarații false deseori au consecințe mult mai</p>

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
			<p>Acțiunea sau inacțiunea de a-și însuși datele cu caracter personale ale altei persoane fizice sau identificatorii unei alte persoane juridice, în scopul de a obține avantaje cu caracter patrimonial sau nepatrimonial,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>74⁵. Falsul de identitate</p> <p>Prezentarea sub o identitate falsă ori atribuirea unei astfel de identități altei persoane, efectuată prin folosirea frauduloasă a unui act de identitate din sistemul național de pașapoarte, legitimație, orice al act, sau a datelor cu caracter personal ce vizează o altă persoană, pentru a induce în eroare,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p>	grave și trebuie să fie calificate ca infracțiune – faptă prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală (potrivit art. 14 din Codul penal al Republicii Moldova, Legea nr.985 din 18.04.2002).
36.	Articol nou	Deputatul în Parlament Eugeniu NICHIFORCIUC	<p>I. Titlul proiectului va avea următoarea denumire: „Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative”.</p> <p>II. După Articolul I se introduce Articolul II care va avea următorul cuprins:</p> <p>„Legea cetățeniei nr.1024-XIV din 2 iulie 2000 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, ediție specială), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 17:</p> <p>La alin.(1^b) după cuvântul „apatriidului” se completează cu cuvintele „solicitantului principal”.</p>	- Se acceptă.

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
			<p>Se completează cu alin.(1²) cu următorul cuprins:</p> <p>„(1²) Membrii de familie (soț, soție, copii, părinți) ai persoanei (solicitantului principal) care a solicitat și/sau a obținut cetățenia în conformitate cu prevederile alin.(1¹) și care întrunesc condițiile stabilite la alin.(1¹) lit.a) și b) pot obține cetățenia Republicii Moldova dacă au vărsat contribuția la Fondul de investiții publice pentru dezvoltare durabilă sau au efectuat investiții conform alin. (1¹) lit.c)”. Alineatul (1²) devine (1³) și se expune în următoarea redacție: „(1³) Valoarea minimă a contribuției la Fondul de investiții publice pentru dezvoltare durabilă și a investiției în unul din domeniile de dezvoltare strategică ale Republicii Moldova, pentru solicitantul principal și membrii familiei acestuia, precum și modalitatea de efectuare a ei se aprobă de Guvern”. Alineatul (3¹) se exclude. La alineatul (6), sintagma „alin.(1²) se substituie cu sintagma „alin.(1³)”. La alineatul (7) cuvântul „persoane” se substituie eu cuvintele „solicitanți principali”. 2. Articolul 18 alineatul (2) se completează cu litera c) cu următorul cuprins: c) persoanelor care dobândise cetățenia în condițiile art.17 alin.(1¹)”; 3. Articolul 24 alineatul (1) se completează cu litera e¹) cu următorul cuprins: „e¹) persoanelor care obțin cetățenia în condițiile art.17 alin.(1)”. 4. La articolul 33 alineatul (1¹):</p>	

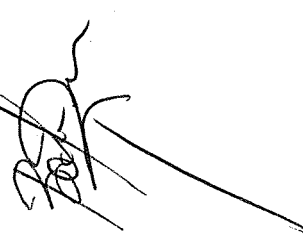
Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
			<p>Cuvîntul „(3)¹” se substituie cu „(1)¹”.</p> <p>Cuvintele „prin mandatar” se substituie cu cuvintele „de agenți acreditați”.</p> <p>5. La articolul 36 alineatul (1) litera f), după cuvintele "art.16 alin.(1)" se completează cu cuvintele "și art.17 alin.(1)".</p> <p>6. Articolul 41:</p> <p>Alineatul unic devine alineatul (1).</p> <p>Se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2) Decretul Președintelui Republicii Moldova privind acordarea cetățeniei intră în vigoare la data semnării și nu se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.</p> <p>III. Articolul II. devine Articolul III.</p> <p>Argumentare:</p> <p>Cu scopul de a promova cetățenia Republicii Moldova și de a permite persoanelor care contribuie activ la economia, cultura și prestigiul țării s-a hotărât instituirea programului de stat de acordare a cetățeniei pentru investitorii străini. Acest program a fost introdus prin adoptarea Legii nr.283 din 16 decembrie 2016 cu privire la modificarea și completarea actelor legislative (publicat în Monitorul Oficial, 2016, nr.472-477, art.951), dar a apărut dificultatea implementării acestuia.</p> <p>Constituția Republicii Moldova proclamă la art.1 alin.(3) că Republica Moldova este un stat de drept, iar respectarea principiului asigurării legalității și a certitudinii juridice reprezintă garanții a statului de drept. Drept urmare, legile trebuie să fie accesibile, previzibile și clare. De altfel, se impune și conform art.23 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova, prin care se</p>	

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
			<p>stabilește expres că statul are obligația de a asigura dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle sale.</p> <p>Astfel, a apărut necesitatea introducerii unor reglementari clare pentru obținerea cetățeniei Republicii Moldova prin naturalizare atât a solicitanților, cât și a membrilor lor de familie. Din acest punct de vedere, propunem operarea modificărilor legislative pentru a realiza cu succes programul de stat de acordare a cetățeniei Republicii Moldova investitorilor străini.</p>	
37.		<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p>	<p>Potrivit Notei informative, cheltuielile ce țin de executarea prevederilor prezentului proiect de lege, se propun a fi suportate din resursele financiare disponibile ale Agenției Servicii Publice. În acest context, semnalăm că, potrivit pct.30 din Statutul Instituției publice „Agenția Servicii Publice” aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.314 /2017, finanțarea activității Agenției se va efectua din 1) veniturile obținute din prestarea serviciilor; 2) subsidiile/subvențiile primite de la bugetul de stat, prin intermediul Cancelariei de Stat; 3) alte surse legale. Totodată, în conformitate cu prevederile pct.31 al aceluiași Statut, mijloacele financiare acumulate pe parcursul unui an din veniturile obținute din prestarea serviciilor ce depășesc bugetul Agenției, aprobat pentru anul respectiv, se fac venit la bugetul de stat, fiind transferate pînă la data de 31 martie a anului următor. Prin urmare, în nota informativă urma să fie argumentată sursa de acoperire a cheltuielilor financiare pentru soluția legislativă propusă în proiect în raport cu normele legale în vigoare: pct.30 alin.(2) și pct.31 din Statutul Instituției publice „Agenția Servicii Publice”. În cazul în care se are în vedere acoperirea cheltuielilor din contul subsidiile primite de la bugetul de stat sau a venitului destinat defalcării în bugetul de stat,</p>	<p>- Se acceptă.</p> <p>Referitor la calculele economico-financiare privind cheltuielile necesare la realizarea prevederilor proiectului în partea ce ține de modificarea conținutului actelor de identitate comunicăm următoarele.</p> <p>Prin proiectul de lege se propune excluderea din conținutul tuturor tipurilor de acte de identitate mențiunii privind grupa sanguină, iar din conținutul pașapoartelor și a documentelor de călătorie a cuvântului „naționalitatea”.</p> <p>Potrivit Agenției Servicii Publice, aceste modificări în conținutul actelor de identitate nu implică cheltuieli suplimentare care ar necesita finanțare din Bugetul Public Național din următoarele considerente:</p>

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
			<p>considerăm că adoptarea acestui proiect de lege nu poate precede acceptul prealabil al Guvernului.</p> <p>La fel, și art.47 alin.(6) din Legea nr.797/1996, art.20 din Legea nr.780/2001 prevăd că, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, la proiectul de act legislativ se anexează și fundamentarea economico financiară. Astfel, pentru determinarea oportunității obiectivului propus este necesară prezentarea de către autor a unei informații referitoare la calculele economico-financiare privind cheltuielile necesare la realizarea prevederilor proiectului în partea ce ține modificarea conținutului actelor de identitate.</p> <p>Proiectul atribuie aceste cheltuieli pe seama Agenției Servicii Publice fără consultarea acesteia. În acest sens, considerăm necesară avizarea normelor propuse în proiect și de Agenția în cauză ca instituție în competența căreia se atribuie sarcina de a îndeplini cercetări tehnico-științifice și expertize în domeniile aferente proceselor de elaborare, confecționare și eliberare a actelor de identitate.</p> <p>Concomitent, au fost ignorate prevederile art.22 din Legea nr.780/2001 care prevede că pentru evaluarea proiectului de act legislativ, se efectuează expertiza juridică, economică, financiară și anticorupție.</p>	<p>1) Excluderea mențiunii privind grupa sangvină din conținutul buletinelor de identitate și a permiselor de ședere se va efectua în 2 etape, și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odată cu intrarea în vigoare a prevederilor legale în acest sens, până la epuizarea stocului de cartele plastificate din policarbonat destinate pentru confecționarea buletinelor de identitate și a permiselor de ședere (semifabricate), în care este înscris în funcție de tipul actului câmpul „Grupa sangvină/группа крови” sau „Grupa sangvină”, această informație nu se va înscrie în câmpul respectiv – se va omite prin aplicarea mențiunii „<” – potrivit recomandărilor Instrucțiunilor tehnice ale Organizației Internaționale a Aviației Civile (Doc 93-3 ICAO), care stabilesc cerințele față de actele de identitate mecanolizabile; - la epuizarea stocului de cartele destinate pentru confecționarea buletinelor de identitate și a permiselor de ședere respective, companiei producătoare i se vor comanda modele noi de cartele în care nu se va mai regăsi acest câmp informațional.

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
				<p>Excluderea lui nu va influența prețul acestor semifabricate.</p> <p>2) Excluderea mențiunii privind grupa sangvină din conținutul pașapoartelor și a documentelor de călătorie se va efectua concomitent cu excluderea câmpului respectiv la personalizarea blanchetelor respective. Pagina informativă a blanchetelor de pașapoarte și de documente de călătorie (semifabricate) se completează cu denumirea câmpurilor și cu informația respectivă în procesul de producere a documentelor - la personalizare.</p> <p>Toate aceste acțiuni implică doar activități tehnice de modificare a produselor program desinate pentru confecționarea/personalizarea actelor de identitate.</p> <p>Referitor la excluderea cuvântului „naționalitatea” din conținutul pașapoartelor și a documentelor de călătorie, e de menționat că cuvântul „Naționalitatea” a fost substituit cu cuvântul „Cetățenia” în varianta română odată cu punerea în circulație a pașapoartelor cu date biometrice (PA, PS, PD) de model nou cu începere din</p>

Nr. crt.	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.	V.
				<p>luna august 2014.</p> <p>Mai mult ca atât, potrivit prevederilor pct.2 din Hotărârea Guvernului nr. 141 din 07.02.2018 „Cu privire la modificarea și completarea anexei nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.314 din 22 mai 2017”, prin derogare de la pct. 31 din anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr. 314 din 22 mai 2017 „Privind constituirea Agenției Servicii Publice”, mijloacele financiare acumulate din veniturile obținute de la prestarea serviciilor ce depășesc bugetul Agenției aprobat pentru anul 2017 și anul 2018 se utilizează de către Agenție pentru investiții capitale în anul 2018 și, respectiv, în anul 2019, conform devizului de venituri și cheltuieli aprobat în modul stabilit pentru anul respectiv.</p>

Roman BOTAN,
Președintele Comisiei